

Kerinio senamiesčio Kėdainiuose – įtraukianti čia gyvenusių škotų istorija

Apie Kėdainius dažnai sakoma – tai šešių tautų, šešių konfesijų, šešių turgaus aikščių miestas. Ir nors apie kai kurias tautas – pavyzdžiui, žydus, lenkus – žinome išties daug, škotai Lietuvoje skamba gana egzotiškai, tiesa? Nežinodamas ne vienas nustebins, kad būtent čia, Lietuvos viduryje, prieš kelis amžius gyveno didžiausia škotų bendruomenė Baltijos jūros regione.

Kaip? Iš kur? Kodėl? Ir kas privertė juos palikti Lietuvą?

Atsakymų reikia ieškoti klaidžiojant tarp nuostabiai gražių senamiesčio pastatų, ieškoti jų ir kriptoje, kurioje atgulę vienos įtakingiausių ir turtingiausių LDK didikų giminių – Radvilų – atstovai.

Kad Kėdainių architektūra yra išskirtinė, pastebi kiekvienas čia užsukęs. Sunku akis atplėšti nuo miesto vizitine kortele tapusių spalvingų Didžiosios rinkos aikštės pastatų fasadų. Kiekvienas – tarsi atskiras meno kūrinys. Įkišus galvą į senamiesčio kiemus, nustebins lietuviams nebūdingi maži vidiniai balkonėliai, o jeigu nusileisite į rūsius – erdvios skliautuotos plytinės erdvės po namais.

Tradicinių amatų centre (Arnetų name) atrasite stebėtino dydžio kaminą, kurio viduje gali tilpti kokie 6-7 žmonės, kuriame būdavo gaminamas maistas. Pačiame kamine!

Pamatysite dar ir XVII a. tualetą, kuris įrengtas antrame aukšte – tai buvo neregėtas dalykas tais laikais.

Dažnai pastebėsite ir mūsųose neįprastą dekorą detalę – dagį. Netgi suplazdančią vėliavą su baltu įžambiu kryžiumi mėlyname fone. Jeigu išmoksite „skaityti“ miestą, visa tai ir išduos, kad prie kadaise privačiu Radvilų miestu buvusių Kėdainių veido ir kultūros formavimosi daug prisidėjo škotai.

Be galo įdomią škotų atvykimo, gyvenimo ir galiausiai pasitraukimo istoriją portalui „15min“ papasakojo Kėdainių Daugiakultūrio centro vadovė, istorikė Audronė Pečiulytė, kartu klaidžiojusi miesto senamiesčio ir istorijos takais.

Kaip škotai atsidūrė Kėdainiuose? Kaip škotai atsirado Kėdainiuose, geriausia pradėti ieškoti visiškai naujai atidarytose ekspozicijose Kėdainių krašto muziejuje, kuris nustebins savo interaktyvumu ir originalumu. Čia ir paaiškėja, kad už škotų atvykimą į Lietuvą atsakinga yra kunigaikščių Radvilų giminė. Kėdainiai iki pat XIX a. buvo privatus Radvilų miestas.

„Radvilos, kurie valdė Kėdainius XVI a. (Biržų-Dubingių šaka), perėjo į evangelikų reformatų tikėjimą. Škotai irgi buvo evangelikai reformatai, kitaip dar vadinami puritonais. XVI a. prasidėjusi reformacija paskatino žiaurius religinius karus Vakarų Europoje, Jungtinėje Karalystėje. Škotai tiesiog bėgo iš savo valstybės ir ieškojo sau palankių gyvenimo ir verslo sąlygų.

Didikai Radvilos, kurie buvo protestantų tikėjimo, mokėsi Olandijoje. Greičiausiai škotų ir Radvilų keliai susikryžiuojo būtent ten. Matyt, sutapo interesai, – škotų atsiradimo Kėdainiuose istoriją pasakoti pradėjo A. Pečiulytė.

„Radvilos norėjo prisikviesti į savo privatų miestą daugiau užsienio pirklių ir amatininkų – kad jis plėstųsi, kad būtų kas mokėtų mokesčius. Tad jie ir pasiūlė škotams – atvažiuokite į Lietuvą, į mūsų privatų miestą, ir mes užtikrinsim du dalykus: viena, jūs galėsite laisvai išpažinti savo religiją (evangelikų reformatų), ir antra – galėsite keletą metų nemokėti mokesčių. Kaip dabar sakome – pasiūlė mokesčines lengvatas.“

Ir taip nuo 1627 - 1629 metų į Kėdainius pradeda keltis škotai, to meto miesto dokumentuose jau randama škotiškų pavardžių. Ilgainiui jie įsikuria aplink Didžiosios rinkos aikštę. Įsigiję sklypus jie pradeda statyti didžiulius mūrinius namus su erdviais rūšiais. „Lyg mažoji Olandija“, – palygina gidė. Juk išties – namai labai primena olandų architektūrą. Pastatai aplink aikštę iškyla siauri ir ilgi, jų pagrindinis fasadas gražiai dekoruotas ir išraiškingas.

Šios statymo tradicijos buvo atsivežtos greičiausiai iš Olandijos – nes kuo platesnis namas prie turgavietės, tuo reikia už jį mokėti didesnius mokesčius. Todėl namai ir nutįso į vidines gatveles, kuriomis dabar itin jauku paklajoti. Atvežė net ir tabako kultūrą Atvykę škotai ėmėsi čia verslauti. Pavyzdžiui, atidarė vieną pirmųjų Lietuvoje specializuotų tabako parduotuvių – jeigu ne į visą Lietuvą, tai bent į Kėdainius škotai greičiausiai atvežė tabako rūkymo madą.

Užuominą apie tai galima sužinoti iš Jonušo Radvilos 1653 m. rašto laiško. „Ak, tie škotai – įkūrė tabako krautuvėlę, o nenori duoti pinigų bendrai sienai su Rotuše“, – rašė jis. A. Pečiulytė pasakojo, kad iš to sprendžiama, jog krautuvėlė buvo įkurta pirklio Šaflerio name, kuris glaudžiasi prie Rotušės (beje, ji – viena vos iš trijų, esančių Lietuvoje. Kitos dvi – Vilniuje ir Kaune).

Tiesa, XVII a. žemaičių vyskupas uždraudė bajorams pirkti tabaką iš škotų. „Kodėl? Todėl, kad jie protestantai, o šie – katalikai. Negalima pirkti“, – paaiškino gidė. Škotai labai intensyviai naudojo vandens keliu – Nevėžiu. XVI a. pab. įkūrus uostą, laivais - vytinėmis – patogiai buvo galima pasiekti Nemuną, o tuomet – Karaliaučių. „Škotai buvo tie didieji pirkliai, kurie nuomojosi aplinkinius dvarus, palivarkus, supirkinėjo javus, odas, vašką, medų ir viską gabeno laivais“, – pasakojo A. Pečiulytė.

Škotams verslas ėjosi netgi labai neblogai, nes į Kėdainius jie atvyko ne tik su kapitalu, bet ir didžiule prekybos patirtimi. XVII-XVIII a. pr. škotai buvo bene turtingiausia miesto bendruomenė, turtais lyginus tik su vokiečiais.

Tiesa, jų atvykimas nebuvo vietinių sutiktas džiaugsmingai – vietiniai lietuviai kunigaikščiui piktinosi, kam čia įsileidžiami svetimtaučiai. Bet lygiai taip pat buvo skundžiamasi ir įsileidus žydus ar dar kažką... Kiekvienai bendruomenei – po savą kvartalą ir savą turgaus aikštę Kėdainiai – be galo

įdomus skirtingų kultūrų ir religijų mišinys. Mieste atskiromis bendruomenėmis sugyveno net šešių tautų atstovai: lenkai, rusai, vokiečiai, žydai, lietuviai ir škotai. Stovėjo katalikų, evangelikų reformatų bažnyčios, sinagogos, stačiatikių ortodoksų cerkvė, net mečetė, iš kurios dabar telikęs minaretas prie geležinkelio stoties.

Kiekviena tauta turėjo savo kvartalą, kurių išsidėstymą galima matyti interaktyviame senojo Kėdainių miesto modelyje muziejuje. Buvo žydų, škotų, rusų, vokiečių kvartalai, kitapus upės – katalikų. Kiekvienas kvartalas turėjo ir savo turgaus aikštę. Norėjai arklį nusipirkti –ėjai į vokiečių kvartalo turgų. Ožką – pas rusus. Jeigu reikia malkų – į žydų kvartalo turgaus aikštę. Škotai prekiaavo įvairiomis smulkiomis prekėmis – buvo galima įsigyti ir maisto produktų, ir buitines rakandų. Dar du turgeliai buvo kitapus Nevėžio. Muziejus nustebins originaliu sprendimu, kaip papasakoti susipynusią įvairių kultūrų tradiciją. Pastačius kurią nors iš skirtingas bendruomenes reprezentuojančių figūrėlių į miestą, personažas prabyla pasakojimu apie jo žmonių gyvenimą, istoriją lydi animacija.

Galima paragauti net hagio, kurio skonis ir gaminimo būdas – oi, ne kiekvienam... Kitoje gatvės pusėje nuo muziejaus – būtina stotelė vaikščiojant po šotiškuosius Kėdainers. Tai – turtingo pirklio Jokūbo Grėjaus namas, kuriame dabar įsikūręs viešbutis ir restoranas. „J. Grėjus buvo vienas įtakingiausių pirklių Kėdainersuose, kadangi jis sukūrė škotų pirklių asociaciją, kuri turėjo derinti prekybinius interesus, kartu pirkti prekes. Dabar jos atitikmuo būtų akcinė bendrovė“, – pasakojo gidė. XVIII a. pr. gyventi Kėdainersuose nebuvo lengva – po Šiaurės karo, įvairių negandų kraštas skurdo. J. Grėjus vylėsi, kad asociacija padės išgelbėti škotų Kėdainersuose gerovę. „Sugalvojo tokį planą – nuvažiuoti į Škotiją, visiems pasibėdavoti, paverkti, kad gelbėtų biednus tautiečius, kurie gyvena kažkur Lietuvoje. Pasakojama, kad surinko nemažą sumą pinigų, pripirko už ją prekių, atvežė į Kėdainers ir sudėjo į J.Grėjaus namo rūsius. Galvojo – prasigyvens Kėdainersių škotai. Bet... ėmė ir užsidegė namas. Sudegė visos prekės. Planas gelbėti škotų gerovę Kėdainersuose žlugo“, – pasakojo A. Pečiulytė.

Nėra likę įrodymų, ar gaisras buvo tyčinis, ar ne. Visgi gidė svarstė, kad nemaža tikimybė, jog kažkas pakišo degtuką – kai pinigus dalijasi grupelė žmonių, interesai gali ir labai nesutapti.

Įdomu tai, kad J. Grėjaus suburta asociacija ko gero buvo viena pirmųjų Lietuvoje akcinių bendrovių. Ji jungė tik škotų pirklius – nei lenkai, nei lietuviai, nei katalikai į ją įstoti negalėjo. Viešbučio savininkai puoselėja šio pastato sąsajas su škotais. Plevėsuoja Škotijos vėliava, akį vis savo spygliais užkabina detalės su dagiais – tai nacionalinis Škotijos augalas, dar nuo XIII a. esantis tautos simboliu.

Legenda byloja, kad puldami šiauriečiai ketino Škotijos kariuomenės stovyklą užklupti naktį. Per operaciją vienas basas norvegas užlipo ant dagio ir nesusilaikė neišliejęs skausmo balsu. Jo

balsas išdavė artėjančią prielaidą, ir škotai sukilę apgynė savo teritoriją. Dagių vis pastebėsite ir kitose Kėdainių vietose – tad žinokit, kad jos susijusios su škotais. Galima „Grėjaus name“ paskanauti ir škotų nacionalinio patiekalo – hagio. Tik reikia pripažinti – šis maistas ne kiekvienam. Avies skrandis prikemšamas maltomis kepenėlėmis, plaučiais, širdimi, avižomis, įvairiais prieskoniais. Pamenu, Škotijoje užsieniečiai net ir bjaurėdavosi tokia patiekalo gamyba, bet vėdarus gaminančių ir kraujines dėšras kemšančių lietuvių tai neturėtų šokiruoti.

Bet skonis visgi jo yra specifinis. „Aš kaip klientams sakau – jeigu nemėgstat kepenėlių, tuomet bus neskanu. Bet jeigu esat nieko prieš kepenėles – tuomet viskas bus gerai“, – nusijuokė „Grėjaus namu“ besirūpinantis Mantas Petrulis. Škotiškumo restorano meniu nėra daug – hagus ir viskiai. Visgi škotų maistas nėra toks populiarus, kaip kiti du jau kultiniais tapę restorano patiekalai – Radvilų troškiny ir agurkų ledai. „Dėl jų tikrai daug kas atvažiuoja“, – pratarė M. Petrulis. Iš katedros sovietai padarė sporto mokyklą, sukapojo sakyklą Šiek tiek paėjus – vieno turtingiausių pirklių XVII a. vidurio Kėdainiuose Jurgio Beneto namas, kuriame dabar įsikūrusi karčema. J. Benetas administravo labai daug Radvilų dvarų ir užsitarnavo tokį vardą, tapo toks įtakingas, kad sugebėjo Škotijoje gauti baroneto titulą pasitvirtinti ir Lietuvoje, Abiejų Tautų Respublikoje.

„Užsieniečiams, atvykusiems į Lietuvą, gauti patvirtinimą, kad turi titulą, buvo be galo sudėtinga. O Jurgis Benetas į Chotyno mūšį, manoma, išrengė ir pristatė net 200 raitelių, kas tuo laiku buvo labai brangu. Už tai tikriausiai jam ir pripažino baroneto titulą Lietuvoje“, – pasakojo A. Pečiulytė. J. Benetas taip pat panoro, kad jo šeimai būtų išmūrytas rūsysis evangelikų reformatų bažnyčioje, ir už tai jis padovanojo jai be galo gražų žirandolį iš Karaliaučiaus.

1652 m. statyta renesansinio stiliaus bažnyčia buvo laikoma tarsi evangelikų reformatų katedra. Vienu metu čia būdavo meldžiamasi trimis kalbomis – lietuvių, lenkų ir škotų. Be galo įmantrus žirandolis kabėjo bažnyčioje iki Pirmojo pasaulinio karo, tuomet buvo išvežtas į Vilnių, į reformatų bažnyčią Pylimo gatvėje. Sovietams ją uždarius, žirandolis atsidūrė Vilniaus katedroje, ir tik atkūrus nepriklausomybę Kėdainiams pavyko jį susigrąžinti.

Okupacijos metais sovietai pakeitė Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčios paskirtį, kaip ir visur. Maldos namai buvo paversti sporto mokykla, čia žaidžiamas krepšinis. „Šita gražioji sakykla praktiškai buvo sukapota gabalais, ir muziejuje išliko tik atskiros detalės“, – prieiti arčiau itin įmantrių raižinių sakyklos, atkurtos panaudojant ir išlikusį medį, paragino gidė. Laiptais, turėklais, sienelėmis čia raitosi kruopštus drožinėtojų darbas – ornamentai, vynuogių kekės, kaspiniai.

Sakyklos grožį dar labiau pabrėžia tai, kad ji taip ir likusi medinė, neaplieta auksu ir nedažyta – kaip būtų padaryta katalikų bažnyčioje Bet reformatų maldos namuose – visai kita estetika. Kaip aiškino A. Pečiulytė, reformatų religija moko, jog bažnyčia turi būti paprasta, netgi kai kas pasakytų – asketiška. Nėra čia nei paveikslų, nei skulptūrų, nei Dievo atvaizdų. Netgi kryžius yra tik kryžius,

be nukryžiuoto Kristaus. Radvilų kriptoje ramybės mirusieji neturėjo Kuklioje didybėje dar tauriau atrodo po altoriumi esanti kriptą, kurioje rymo dviejų aukščiausio rango Lietuvos karo vadų – Kristupo Radvilos Perkūno ir jo anūko Jonušo Radvilos – bei pastarojo trijų brolių ir sesers (Stepono, Jurgio, Mikalojaus ir Elžbietos) sarkofagai. Jų kūnai buvo mumifikuoti ir amžino poilsio paguldyti reformatų katedroje, laikomi unikaliais XVII a. nacionalinės reikšmės dailės ir istorijos paminklais.

Po visa bažnyčia buvo ir daugiau kriptų, kuriose palaidota apie 70 žmonių. Apsilankyti galima kunigaikščių Radvilų, kuri po rekonstrukcijos atverta vos vasaros pradžioje. Su gide viena kitai antrinom, kad tauri didybė jaučiama vos įžengus į kriptą. „Aš nenoriu būti karalius – aš noriu būti Radvila“, – seną posakį priminė A. Pečiulytė. Subtiliai elegantiškoje erdvėje – šeši itin puošnūs juodi sarkofagai, ant sienų – poetiškos dedikacijos čia amžino poilsio prieš kelis šimtmečius paguldytiems žmonėms. Kaip ir dera karo vadams, jų sarkofagus puošia militaristinė simbolika – karo būgnai, vėliavos.

Ant visų – ir Radvilų simbolis erelis. Tik vėlgiai – niekur nerasite kryžių. Protestantai tiek daug religinių simbolių kaip katalikai nenaudoja

Tik deja, ne visuose sarkofaguose palaidoti mirusieji čia galėjo ilsėtis ramybėje. „Kai čia buvo sporto mokykla, visos grotos buvo išlaužtos, sarkofagai žiauriausiai nuniokoti, mumijos išstamptos ir išdraskytos, sulaužytos. Sarkofagai išmėtyti, ornamentai nulupinėti... Po 90-ųjų viskas buvo restauruota, bet nebuvo atlikta tyrimų, kas sarkofaguose palaidota. Štai Kristupo Radvilos Perkūno sarkofage sudėti ne vieno žmogaus palaikai. Trys sarkofagai viduryje – tušti... Dabar per rekonstrukciją visi palaikai buvo išvežti į Vilnių ir tirti, netrukus tikimasi sulaukti atsakymo – kas iš tiesų ten palaidota“, – pasakojo gidė. Plačiau apie tyrimus skaitykite čia: Kunigaikščių Radvilų kriptos dėlionė: visus taškus ant „i“ sudės Kanados genetikai Tokia, kokia paguldyta, išliko tik Jonušo Radvilos mumija. Ji rasta net ir su įkapiniu rūbu.

Jonušas Radvila mirė 1655 m. gruodį Lenkijoje, Tikocino pilyje prie Balstogės. Tačiau jo šeimai teko beveik 20 metų saugoti ir slėpti jo palaikus. Priežastis – ta, dėl kurios ir dabar atvykę lenkai Jonušą Radvilą vadina „zdrajca“ – lenkiškai „išdaviku“. „Jonušas Radvila 1655 m. rugpjūčio 18 d. su švedais pasirašo Kėdainių uniją – nutraukia LDK Liublino uniją su Lenkija ir sudaro sąjungą su Švedija, – aiškino A. Pečiulytė. – Nes tuo metu Lietuvą puolė iš dviejų pusių – iš Vakarų ties Kėdainiais ateina švedai, iš Rytų per Vilnių – ateina rusai.

Reikia gelbėti valstybę, o Lenkijos-Lietuvos karalius Kazimieras Vaza pabėgo iš valstybės. Ką daryti? Tuomet Jonušas Radvila inicijuoja sąjungą su Švedija, kad sustabdytų ateinančius rusus. Rusai buvo susistabdyti, vėliau išvaryti ir švedai. Bet už tos sutarties pasirašymą, kurią pasirašė Jonušas Radvila ir 1134 Lietuvos bajorai bei didikai, kunigaikštis užsitraukė lenkų nemalonę iki mūsų dienų. Netgi dabar atvažiavusios lenkų grupės sakydavo – stovime prie išdaviko karsto.“

Prie tokio kunigaikščio įvaizdžio stipriai prisidėjo ir grožinė literatūra. Lenkijoje istorinės atminties formavimui labai svarbus Henryko Sienkiewicziaus romanas „Tvanas“. Nobelio literatūros premiją pelnęs lenkų rašytojas romane pasakoja apie XVII a. karus, apie Jonušą Radvilą, ir ten kunigaikštis nutapytas juodomis spalvomis, demonizuotas.

„Anksčiau aš pati net esu vedusi tokių ekskursijų, kai atvažiuodavo lenkų grupės, pasiimdavo romaną „Tvanas“ ir kelionę organizuodavo pagal jį“, – prisiminė gidė. Ir visai nesvarbu, kad romanas – grožinė XIX a. literatūra, o ne mokslinis kūrinys. Tačiau pasakojimas neretai priimamas kaip istoriniai faktai.

Kaip Kėdainiuose nebeliko škotų bendruomenės? Kėdainiuose škotai buvo viena turtingiausių ir įtakingiausių bendruomenių. Klestėjo, vykdė verslą, kūrė šeimas, gimdė vaikus. Kas nutiko, kad jų čia tiesiog nebeliko? „Atvykę škotai vesdavo ir lietuves, tad dalis greičiausiai jų tiesiog asimiliavosi. Ir dabar kai kurias pavardes galime greičiausiai kildinti iš škotų, bet jau grynų škotų pavardžių miesto inventoriuose nebeužtinkama nuo XVIII a. vid., po Šiaurės karo“, – sakė A. Pečiulytė.

Miestą nusiaubus švedams, sudeginus jį, Kėdainiams buvo labai sunku atsigauti ekonomiškai. Be to, miestas atiteko katalikiškai Radvilų šakai, kuri nebeatvykdavo į miestą, jį išnuomodavo, nebekreipdavo dėmesio į protestantus. Kol valdė protestantai Radvilos, škotai klestėjo. Ne tik škotai, bet ir visas miestas. Protestantai pritraukdavo kapitalą, teikė mokestines privilegijas, tvarkė miestą, prižiūrėjo jį. Jeigu koks nors savininkas deramai netvarkydavo savo namų, būdavo priverčiamas juos parduoti turtingesniai, kaip pavyzdį pateikė gidė.

Aktyviai po pasaulį keliaujantys protestantai Radvilos ir užsienyje nusižiūrėdavo įvairių gerųjų praktikų, jas pritaikydavo savo mieste. „Pavyzdžiui, įvedė mokestį akmenimis, – vardijo A. Pečiulytė. – Turgaus dienomis pirkliai turėdavo ir sumokėti piniginių mokestį per tiltą važiuodami, ir atsivežti du akmenis – kitaip jų į miestą neįleis. Reikia juk visą miestą akmenimis išgrįsti! Pasirodo, iš Lietuvos miestų Kėdainiai vieninteliai turėjo tokį mokestį. Turėjo ir Ryga, daug Vakarų Europos miestų.“

Tačiau XVIII a. protestantiškoji Biržų-Dubingių Radvilų linija išnyko nebesulaukusi palikuonių berniukų. Įsigalėjo Olykos-Nesvyžiaus šakos Radvilos – katalikai. O į Kėdainius atėjus katalikams, atsirado didžiulė priešprieša. Katalikų bažnyčia spaudė reformatus, norėjo juos iš čia išstumti, todėl leido apsigyventi karmelitų vienuoliams, pastatyti vienuolyną, dar vieną katalikų bažnyčią. Natūralu, kad škotams gyvenimas tiesiog tapo sunkus, ir jie paprasčiausiai pardavė verslus ir išvažiavo laimės ieškoti kitur. Ir nuo XVIII a. antros pusės realiai škotų bendruomenės Kėdainiuose nebeliko.

Tiesa, nereikia manyti, kad reformatai su katalikais elgėsi labai jau gražiai. Būta visko. Radvilos XVI a. Kėdainiuose naudojo principą „kieno valdžia, to ir religija“. A. Pečiulytė pasakojo, kad perėję į reformatų religiją Radvilos išvijo katalikų kunigų, katalikai 80 metų mieste neturėjo savo bažnyčios. Santykių aiškinimasis priėjo iki teismų, bylinėjimosi, galiausiai buvo pasirašyta susitaikymo sutartis. Su dviem labai įdomiomis sąlygomis. „Radvilos rašo: jums, katalikams, gražiname bažnyčią, sumokame didžiulę kompensaciją, bet jūs tų pinigų negalit iššvaistyti, negalit pravalgyti. Reikia tuos pinigus investuoti, gauti pelno ir daugiau mūsų, Radvilų, nieko neprašyti“, – pasakojo A. Pečiulytė. Antroji sąlyga ne ką mažiau intriguojanti. Tuo metu buvo tradicija per religines šventes vaikščioti gatvėmis su procesijomis – vėliavomis, paveikslais ir t.t., aukoti mišias aikštėje. Būdavo, kad katalikų procesija ateina į žydų kvartalą, tuomet prasideda kivirčiai, nesantaika

„Kad to daugiau nebūtų, Radvilos ant pagrindinio tilto uždėjo mokesį. Norit ateiti į šitą pusę, vaikščioti – sumokėkit pinigėlių. Nesumokat – vaikščiokit savam katalikiškam kvartale anapus Nevėžio. Ir konfliktas buvo išspręstas“, – paaiškino gidė. Dabar likusi vos saujelė protestantų Kėdainiuose, kartą per mėnesį bažnyčioje vyksta mišios. Kadangi bendruomenė visai maža, negalinti rūpintis bažnyčios išlaikymu, tuo rūpinasi krašto muziejus. A. Pečiulytė džiaugėsi, kad miesto valdžia prieš daugiau nei 20 metų suprato, kaip svarbu yra išlaikyti įvairialypės Kėdainių istorijos atmintį. Juk tuo miestas ir išsiskiria.

Indrė Bungardaitė

Publikuota 2021 m. rugpjūčio 22 d. portale „15 min“